

MISKA BÁCSI

Olyan volt, mint egy ősi tölgyfa, vastag dereku, dus lombozatu, hatalmas, mélyrenyuló gyökerekkel, amik

Linek István

lelentek egészen a teremő nedvekig a föld titokzatos mélységében. Onnét szivta fel egész életét: acélos meggyőződéseit, becsületességét, kicsit darabos

szókimondását és főleg nagyszerű tiszteletreméltó, szinte megdöbbentő magyarságát. Ő volt az igazi, régrőljött magyar, aki átkelt valamikor a Kárpátokon, lejött a vereckei szoroson egészen a Hajduság kellős közepéig, Hajdudorogig. Az ősi egyház moderané alakított, mégis patinás veretű papja, Balogh Mihály görög katolikus ezperes, akinek a szelleme még ma is ott jár éjszakáinkint a Buckeye Rd. és Ambler avenue sarkán.

A barátok nem tulnagy, de annál lelkesebb csapatának Miska bácsija, akinek az emléke nagyon hosszú idő multán fog csak elhalványulni mindenfelé az országban, ahol csak magyarok élnek.

Egy clevelandi fogorvos, aki jelenleg Youngstownban működik szép sikerrel, a hangos derű és osztatlan jókedv, valamint az igazi barátság és dacos kemény öklü magyarság egy másik kitünőre mintázott teremtménye, Dr. Majoros János a napokban kimondta Miska bácsi nevét, az emlékek között való szemezgetés közben és könnyes lett a szeme.

Az enyém is.

Férfi volt, bátor, böles, nyugodt — mint Heltai Jenő írta egykor az apjáról. A férfiasság azonban Miska bácsinál ennél többet jelentett, valami komoly, mégis napfényesen derűs, megértő, okos és mindig emberséges világnézetet. Mondom: magyar volt, a humuszból fakadt tömzsi, szélesvállu, földbe gyökerezett lábú magyar a pusztán. Beborul fölötte az ég és erre behuzza magát a subájába, a szemére huzza a süvegét, aztán: hadd jöjjön a zivatar. Összegubózik, mint a sün, ütiyeri a jégeső, minden baj, minden fergeteg, minden vihar és szerencsétlenség, ég és föld minden átka órája zudul — odašeneki. Ott áll összehuzódva a suba alatt és várja, mikor mulnak el a ba-

jok.

Kevés van már ilyen fajta.

Benne lehetett abban a különségben, ami elhozta Magyarországra, a magyarok királyának a bizánci császár ajándékát, a korona alsó részét és nem kell hozzá nagy képzelőerő, meglátni őt, amint ott üget palástban, süveggel, Szent László mellett, amint Fehérvár felé haladnak. Látod őt II. Endre király mellett segédkezni, amint a Szentföldre igyekeznek, hogy hamar visszatérjen és sós könnyeket ejtsen szakállára, tenyerébe hajtva fejét egy kiszáradt csermely szélén, miután kongós üres szívvvel bámult a tatárok után, láthatod őt kemény ajakkal egyházi férfiúhoz nem egészen méltó szitkokat morzsolni fogai között a Csele patak partján, láthatod őt összebujni erdélyi kismemesekkel és megállni elszántan, mindenre készen a német maszlag és török áfium ellen.

Felemelte poharát Miska bácsi az enyhe lámpafényben, a kék szivarfüstben, a szívet melegítő barátságban és ezt mondta: "Isten éltesen benneteket."

Nem volt még ember a világon, aki ezt őszintebben mondta és kívánta volna.

A cleveland Szent János magyar görög katolikus templom freskóit Linek Lajos festette. Mikor a terveket megtárgyalta a főtisztelendő urral, az ő szívbéli édes jóbarátjával, megkérdezte, persze, hogy milyen képek legyenek a falakon. Miska bácsi ragaszkodott a magyar szentekhez. A művész ugratta az ő pápi pajtását.

"Ezt nem értem. Miben különböznek a magyar szentek a többi szentektől?"

Miska bácsi megütödvé nézett rá. Hát, utóvégre a magyar ábrázat, az egész magyar kiállítás csak különbözik a többi nációtól?

"Rendben van — nyugtatta meg a művész — a nőkön szép csipkés pártá lesz, a férfiakor meg harkantýus csizma!"

Se az egyikből, se a másikkó nem lett semmi. A szentek me zétláb voltak, saruban. De a egyik szent valamiben még különbözött a többitől: a művész szórakozottságból az egyik lábára hat ujjat festett.

Az előbb említett kedves, csu pasziv youngstowni fogdoktor szintén nagyon közeli, szívből barátja volt a főtisztelendő urnak. Amolyan civil szárnysegéd szerepet töltött be mellette és sokszor titkárkodott annál az asztalnál, ahol az esperes ur humorának fölényével, szikrázó eszének játékával, aranyos bohómiával elnökölt.

A doktor ur és az esperes ur egy ilyen ülés után együtt jöttek haza. Betértek a templomba, megtekinteni, hogy aznap délután Linek mester mennyire haladt a freskókkal. Nagyszerű rózsapiros kedvben voltak mind a ketten, ezt megállapítani a művésznak csak egy szempillantásba került. Viszont nekik ketjüknek is csak egy szempillantásba került megállapítani, hogy az egyik szentnek hat lábujja van.

Rámutattak a szent lábára és elkezdtek nevetni. Egymás nyakába borultak, úgy kacagtak. Mi alatt ők könnyhullatva, egymás hátát verve nevettek, a művész két ecsetvonással eltüntette a hatodik lábujjat, aztán ártatlan képpel hozzájuk fordult: "Min mulattok olyan jól?"

Azok megint rámutattak a képre: "Hat ujja van!" Aztán hirtelen elkomolyodtak. Közelebb mentek. Jól szemügyre vették a szent lábát és tanácstalanul néztek egymásra.

A művész megveregette a vállukat: "Ezentul ne menjetek el egészen a rózsapiros kedvig. Álljatok meg a rózsaszinnél. Akkor még fogtok tudni számolni."

